

J. Z. Shah Arts & H. P. Desai Commerce College, Amroli-Surat

Internal Test - 2016

F.Y.B.Com.- Sem I – Gujarati Medium

Foundation Course in English: Language Through Literature

Date : 27/09/2016

Time : 08:00 to 10:00

Roll No.

Total Marks: 50

Instruction: Figures to the right indicate full marks.

Indicate your options clearly.

1. Answer briefly: (Any Four)

(10)

- i. Which words describe for the beloved in the poem 'A Red Red Rose'? ii. What does 'the Smokeless air' suggest about other possible realities? iii. When did the astrologer usually start his day's business? iv. What were the two things that the Mr. Mrs. Youngs took great pride in? v. Why does N. Branden thinks that there is an urgent need for self - esteem now?
vi. How much money did Della save? How?
vii. List the words that suggest calmness and simplicity in the poem 'Upon west minster Bridge'.

2. a. Bring out the appropriateness of the title 'An Astrologer's Day'.

(13)

OR

2. b. Appreciate the poem 'A Red Rose Rose'.

(13)

3. a. Praveen forgets to wish his friend Anju on her birthday and calls her to apologies. Write a dialogue.

(06)

OR

3. a. Abhay runs into Abdul, a friend at a super market. The two men greet each other and exchange a few words before taking leave. Write a dialogue.

(06)

3. b. Write a short paragraph on:(Any One)

(07)

- i. My favorite Book
ii. Everyday is not Sunday
iii. What can education do?

4. Do as directed (Any Seven)

(14)

i. Did you see the article _____ the applications _____ biotechnology?

(Fill the blank with suitable preposition)

ii. Give synonyms:

joy

seek

iii. Give Antonyms:

worth

dry

iv. Put prefixes before the following words:

secure

adequate

v. Add appropriate suffixes to the following words:

empty

associate

vi. They left in midnight to their village.

(correct the error in the use of preposition)

vii. There is a reference of the drug in page 33 on chapter 6.

(correct the error in the use of preposition)

viii. Form two words using the suffix- 'im'.

===== Best of Luck

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

તા. ૨૮/૦૮/૨૦૧૬

સૂચના : (૧) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુ આપેલ અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) અનુસૂચિત (શિડ્યુલ્ડ) બેંકો કોને કહેવાય ?

(૨) રાજ્ય સહકારી બેંકના નાણાકીય સાધનો જણાવો.

(૩) પુર્નવીમો અને બેવડો વીમો એટલે શું ?

(૪) જિંદગીના વીમાને વીમા યોજનાનો મુખ્ય ક્યો સિધ્ધાંત લાગુ પડતો નથી ? શા માટે ?

(૫) વીમો લેનાર મૃત્યુ પામે અને પોલિસી પાકે ત્યારે તેના વારસદારે કયા દસ્તાવેજો રજૂ કરવા પડે છે ?

૨. (અ) વેપારી બેંકનાં બિન પ્રણાલિકાગત કાર્યોમાંથી કોઈપણ ત્રણ કાર્યો સમજાવો.

(૦૭)

(બ) ભારતીય સહકારી બેંકિંગ માળખાના પાયામાં કઈ સંસ્થા છે ? આ સંસ્થાની મર્યાદાઓ જણાવો.

(૦૭)

અથવા

૨. (અ) ભારતીય અર્થતંત્રમાં બેન્કોનું મહત્વ સમજાવો.

(૦૭)

(બ) નાગરિક સહકારી બેંક એટલે શું ? તેના કાર્યોની ચર્ચા કરો.

(૦૭)

૩. (અ) વીમાનો અર્થ અને લક્ષણો વર્ણવો.

(૦૭)

(બ) ઉપપ્રમાણ જિંદગી એટલે શું ? જીવનવીમામાં ઉપપ્રમાણ જિંદગીનાં કારણોની ચર્ચા કરો.

(૦૭)

અથવા

૩. (અ) વીમાક્ષેત્રે ઈરડાએ ભજવેલ ભૂમિકા સમજાવો.

(૦૭)

(બ) વર્ષાસન એટલે શું ? તેના ફાયદાઓ જણાવો.

(૦૭)

૪. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

(૧૨)

(૧) વેપારી બેંકની મર્યાદાઓ

(૨) ભારતમાં સહકારી બેંકોનું માળખું

(૩) આજીવન વીમા પોલીસીઓ

(૪) મેડીકલેઈમ પોલિસી

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

તા. ૨૪/૦૯/૨૦૧૬

બેઠક નં.....

ગુણ : ૫૦

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૦૮)

૧. ઘંઘાકીય અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો.

૨. સીમાંત ખર્ચ કોને કહેવાય ?

૩. માંગ એટલે શું ?

૪. માંગ આગાહી એટલે શું ?

૨. બિનપ્રમાણસર ઉત્પાદનનો નિયમ આકૃતિ સહિત સમજાવો.

(૧૪)

અથવા

૨. ટૂંકાગાળાના ખર્ચ અને ઉત્પાદન અંગેના સંબંધોની આકૃતિ સહિત સમજૂતી આપો.

૩. માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાના પ્રકારો અને તેને અસર કરતાં પરીબળોની સમજૂતી આપો.

(૧૪)

અથવા

૩. માંગનો નિયમ સમજાવી માંગના નિર્ણાયક પરીબળ સમજાવો.

૪. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)

(૧૪)

૧. લાંબાગાળાની સરેરાશ ખર્ચ રેખા

૨. વેકલિપક ખર્ચનો ખ્યાલ

૩. ઘંઘાકીય અર્થશાસ્ત્રનું મહત્વ સમજાવો.

૪. સમતૂટ બિંદુની મર્યાદાઓ.

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

બેઠક નં.....

તા. ૩૦/૦૯/૨૦૧૬

ગુણ : ૫૦

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) જવાબો સ્પષ્ટ અને મુદ્દાસર હોવા જરૂરી છે.

૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) સંચાલકીય ભૂમિકાના માત્ર પ્રકારો જણાવો.

(૨) વ્યૂહાત્મક આયોજન એટલે શું ?

(૩) પ્રબંધની પ્રક્રિયાના માત્ર તબક્કા જણાવો.

(૪) અંદાજપત્રીય અંકુશનો અર્થ જણાવો.

(૫) ગુણવત્તા સંચાલનની વ્યાખ્યા આપો.

૨. નિર્ણય ઘડતરની વ્યાખ્યા આપી નિર્ણયના વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

(૧૩)

અથવા

૨. (અ) સંચાલનના લક્ષણો સમજાવો.

(૦૭)

(બ) સંચાલનના વૈજ્ઞાનિક વિકાસમાં એફ.ડબલ્યુ ટેલરે આપેલ ફાળો વર્ણવો.

(૦૬)

૩. શૂન્ય આધારિત અંદાજપત્રનો અર્થ જણાવી તેના લાભાલાભની ચર્ચા કરો.

(૧૩)

અથવા

૩. (અ) વિકેન્દ્રીકરણનો અર્થ જણાવી તેના ફાયદા સમજાવો.

(૦૭)

(બ) અંકુશ વિસ્તારને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો.

(૦૬)

૪. (અ) ગુણવત્તા સંચાલનના લક્ષણો જણાવો.

(૦૭)

અથવા

(અ) ગુણવત્તા સંચાલનના ગેરલાભો સમજાવો.

(૦૭)

(બ) **કેસ સ્ટડી :**

(૦૭)

આલ્ફા એન્ડ બીટા પ્લાસ્ટિક લિમિટેડ પ્લાસ્ટિકના પ્યાલા, ડીસો, તોરણો, ટેબલકલોથ, ચમચી વગેરે લગ્નસીઝનમાં ઉપયોગી વસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરે છે. લગ્નસીઝનના ૨૦ દિવસ પહેલાં માલની ડિલીવરી મળે તે શરતે રૂપિયા ૩ લાખનો માલ બનાવવાનો ઓર્ડર થીટા એન્ડ સન્સ તરફથી મળ્યો. કંપનીએ આ ઓર્ડર સ્વીકારી અને તેની જાણ પ્રોડકશન ડિપાર્ટમેન્ટને કરી. સમય મર્યાદા અંગે કશો ઉલ્લેખ ન કર્યો. જરૂરી કાચા માલની ખરીદી, ઉત્પાદન, માલસંગ્રહ અને કલર વગેરે અંગે આયોજન કરવામાં આવ્યું. અને તે પ્રમાણે ઉત્પાદન થયું પણ ખરું. ઓર્ડર આપનાર વેપારીને લગ્ન સીઝન પૂરી થયા બાદ માલની ડિલીવરી મળતાં તેમણે સ્વીકારવાની ના પાડી આ કેસમાં આયોજન કેમ નિષ્ફળ ગયું? તેને સફળ બનાવવા કયાં પરિબળો ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ?

???????? ?????? ?????? .?? & ??? ?????????? ???????

???????? ?????? ?????????1) 2016-17(

?? (????????? ???????).?????? .????.

?????????????? ????????

તા -

.....બેઠકનંબર

સમય..... થી..... -

-કુલ ગુણપ૦

૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો

૦૮

- ૧ .વાતાવરણની વ્યાખ્યા આપી, તેના આવરણોના નામ આપો.
- ૨ .પર્યાવરણ સંરક્ષણના બે હેતુઓ જણાવો .
૩. અંદામાન અને નિકોબાર આઇલેન્ડ એન્વાયરમેન્ટલ ટીમનું કાર્ય જણાવો.
૪. CSE દ્વારા કયું મેગેઝીન પ્રકાશિત થાય છે.
૫. જંતુનાશક દવાની વ્યાખ્યા આપો .
૬. વિશ્વ ચકલી દિવસ ક્યારે ઊજવાય છે?
- ૭ .જૈવ-વૈવિધ્યઆંકની વ્યાખ્યા આપો.
- ૮ જંગલસંપત્તિ આધારિત ઉદ્યોગોના નામ જણાવો.

૨ .ટૂંકમાં જવાબ આપો).ગમે તે ચાર (

૧૨

1. પર્યાવરણના ઘટકો સમજાવો.
2. પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટે સુંદરલાલ બહુગુણાનું યોગદાન જણાવો.
3. પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટે કોઇપણ ત્રણ ઉપાયો જણાવો.
4. સૌરઊર્જાના લાભો જણાવો.
5. વૃક્ષોના વિનાશથી ગેરલાભો જણાવો.
6. ભારતના જૈવ ભૌગોલિક ક્ષેત્રો જણાવો.

૩(ગમે તે બે).ટૂંકનોંધ લખો.

૧૨

- (૧)ખોરાકને પ્રોસેસ કરવાની પદ્ધતિઓ
- નિવસનતંત્રનાં પ્રકારો (૨)
- (૩)પર્યાવરણક્ષેત્ર સાથે સંકળાયેલ સંસ્થાઓનું યોગદાન
- જૈવ વૈવિધ્યના (૪) ભયસ્થાનો

૪ .વિસ્તૃત જવાબ આપો).ગમે તે બે (

૧૮

- ૧.કુદરતી સાધન સંપત્તિઓનું મહત્ત્વ જણાવી. તેના સંરક્ષણની સમજૂતી આપો.
- ૨ .ઊર્જાનાં વિવિધ સ્ત્રોતો વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- ૩.નિવસનતંત્રના ઘટકો વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો .
- ૪ .જૈવ વૈવિધ્યના સંરક્ષણની પદ્ધતિઓ સમજાવો.

જે. એડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કૉમર્સ કૉલેજ, અમરોલી.

આંતરિક મૂલ્યાંકન કસોટી સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૬

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૧

વિષય : નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિ-૧

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

બેઠક નં.....

તા. ૨૮/૦૮/૨૦૧૬

ગુણ : ૫૦

સૂચના : તમામ જરૂરી ગણતરીઓ દર્શાવો.

૧. (અ) નીચે જણાવેલ મિલકતોનું દ્રશ્ય મિલકત , અદ્રશ્ય મિલકત અને અવાસ્તવિક મિલકત પ્રમાણે વર્ગીકરણ કરો. (૦૨)
વિકાસ ખર્ચ, ટ્રેડમાર્ક, કોમ્પ્યુટર , વાહનો , ઢોરઢાંખર , બાંધધરી કમીશન.
- (બ) કાયદા મુજબ પ્રવાહિતાના ક્રમમાં મિલકતો બનાવવાનું કોને માટે ફરજિયાત છે? (૦૧)
- (ક) નીચેની માહિતી પરથી માલિકીના ભંડોળની ગણતરી કરો. (૦૨)
અ ની મૂડી રૂા. ૫૦,૦૦૦, બ ની મૂડી રૂા. ૫૦,૦૦૦, પ્રાથમિક ખર્ચ રૂા. ૧૦,૦૦૦ પ્રોવિડન્ટ ફંડ રૂા. ૨૦,૦૦૦, સામાન્ય અનામત રૂા. ૫,૦૦૦, નફા-નુકશાન ખાતું (ઉ.) ૨,૦૦૦
- (ડ) કે , આર. અને બી ની પેઢીનું અમરોલી કંપનીમાં રૂપાંતર કરવાનું નક્કી કર્યું. આ માટે પાઘડી રૂા. ૧,૮૦,૦૦૦ (૦૨) ગણવાના છે. પેઢીની મિલકતો રૂા. ૨૩,૨૨,૦૦૦ માં અને દેવાં રૂા. ૫,૦૦,૦૦૦માં લઈ લેવાના છે.
ખરીદ કિંમત પેટે કંપનીએ રૂા. ૫૦નો એક એવા ૨૮,૮૦૦ ઈકિવટી શેર ૨૭% પ્રીમિયમથી અને બાકીની રકમ રોકડમાં ચૂકવશે.
ખરીદ કિંમતની ચૂકવણીના અવેજોની રકમ નક્કી કરો.
- (ઈ) આર, ડી અને એક્સ અનુક્રમે ૨:૩:૧ના પ્રમાણમાં નફો-નુકશાન વહેંચે છે. તેઓની મૂડી અનુક્રમે રૂા. ૩૦,૦૦૦, (૦૩) રૂા. ૫૪,૦૦૦ અને રૂા. ૧૮,૦૦૦ છે. મિલકત વેચાણનો હપ્તો રૂા. ૩૦,૦૦૦ ઉપજે છે.
આ હપ્તાની વહેંચણી મહત્તમ નુકશાનની પદ્ધતિએ કરો.
૨. શ્રી પરિમલની તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજની નીચેની બાકીઓ પરથી ગણતરી કરો. (૧૪)
- (૧) કાયમી મિલકતો (૨) મૂડી (૩) લાંબાગાળાની લોન (૪) અવાસ્તવિક મિલકતો (૫) ચોખ્ખી કાર્યશીલ મૂડી (૬) અદ્રશ્ય મિલકતો (૭) રોકાયેલી મૂડી

વિગત	રૂા.	વિગત	રૂા.
જી.એસ.એફ.સી.ની લોન	૧૮,૦૦૦	બેંક લોન	૫૪,૦૦૦
નફા-નુકશાન ખાતું (ઉધાર)	૨૧,૬૦૦	કારીગર અકસ્માત વળતર ફંડ	૩૬,૩૮૮
દેવાદારો	૧,૬૨,૦૦૦	પાઘડી	૧૮,૦૦૦
કોપીરાઈટ	૬,૦૦૦	રોકડ સિલક	૧૮,૧૮૮
ફર્નિચર	૭૨,૦૦૦	લેણીહૂંડી	૧૮,૦૦૦
દેવીહૂંડી	૪૮,૦૦૦	ખર્ચા ચૂકવવાના બાકી	૩૬,૦૦૦
જમીન-મકાન	૧,૬૨,૦૦૦	સ્ટોક	૩૬,૦૦૦
વિકાસ ખર્ચ	૭,૨૦૦	સામાન્ય અનામત	૨૧,૬૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૧૮,૦૦૦	બેંક ઓવર ડ્રાફ્ટ	૩૬,૦૦૦
લેણદારો	૫૪,૦૦૦	યંત્રો	૫૪,૦૦૦
ટ્રેડમાર્ક	૭૨,૦૦૦	અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	૨૪,૦૦૦
માલિકી ભંડોળ	૪,૦૬,૮૮૮	મૂડી	(?)

અથવા

૨. અ, બ અને ક ૨ : ૧ : ૧ ના પ્રમાણમાં નફો નુકશાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેઓએ ભાગીદારી પેઢીનું વિસર્જન (૧૪) કરવાનું નક્કી કર્યું. તે દિવસનું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજનું તેમનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

પાકું સરવૈયું

જવાબદારી	રૂ.	મિલકત	રૂ.
મૂડી : અ ૧,૨૦,૦૦૦		દેવાદારો	૧,૬૨,૦૦૦
બ ૮૦,૦૦૦		સ્ટોક	૧,૪૪,૦૦૦
ક ૫૪,૦૦૦	૨,૫૪,૦૦૦	યંત્રો	૯૨,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૨૪,૦૦૦		
અ ની લોન	૩૬,૦૦૦		
બેન્ક લોન (યંત્રના તારણ પર)	૬૦,૦૦૦		
લેણદારો	૨૪,૦૦૦		
	<u>૩,૯૮,૦૦૦</u>		<u>૩,૯૮,૦૦૦</u>

મિલકતોના નીચે મુજબ ઉપજયા.

૨૦૧૬.....

મે - ગીરો લોન પૂરેપૂરી ચૂકવી દીધા પછી રૂ. ૧૨,૦૦૦ મળ્યા.

જૂન - દેવાદારો રૂ. ૩૬,૦૦૦, સ્ટોકના રૂ. ૭૨,૦૦૦

જુલાઈ - દેવાદારો રૂ. ૭૨,૦૦૦, સ્ટોકના રૂ. ૧૮,૦૦૦

ઓગષ્ટ - દેવાદારો રૂ. ૩૪,૦૦૦, સ્ટોકના રૂ. ૩૮,૦૦૦

બાકીનો સ્ટોક રૂ. ૮,૦૦૦ નક્કી કરેલ કિંમતે બ લઈ ગયા. પરચૂરણ લેણદારોને ચૂકવેના હિસાબે રૂ. ૨૦,૦૦૦ ચૂકવ્યા.

મૂડી વધારાની પદ્ધતિએ રોકડની હપ્તે - હપ્તે વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક બનાવો.

૩. અજય, વિજય અને સંજય સરખે હિસ્સે નફો-નુકશાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેમની તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજની (૧૪) બાકીઓ નીચે મુજબ છે.

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
સ્ટોક	૨,૧૬,૦૦૦	લેણદારો	૧,૮૦,૦૦૦
પાઘડી	૧,૪૪,૦૦૦	દેવાદારો	૩,૯૬,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૭૨,૦૦૦	બેંકની લોન	૪,૩૨,૦૦૦
રોકડ સિલક	૨,૧૬,૦૦૦	જમીન-મકાન	૪,૬૮,૦૦૦
ઘાલખાદ	૭૨,૦૦૦	નફા-નુકશાન ખાતું (ઉધાર)	૧,૪૪,૦૦૦

ભાગીદારોની મૂડી ૧ : ૨ : ૩ ના પ્રમાણમાં હતી. તા. ૧-૪-૨૦૧૬ના રોજ પેઢીનું વિસર્જન થયું વિસર્જન અંગે નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થઈ છે.

(૧) સંજયે જમીન-મકાન ૮૫% કિંમતે લઈ લીધા અને બેન્ક લોન ૧૪% વ્યાજ સહિત ચૂકવવાનું સ્વીકાર્યું.

(૨) લેણદારોને ૧૦% વ્યાજ સહિત ચૂકવવા પડ્યા.

(૩) સ્ટોકના રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦ ઉપજયા. દેવાદારોને રૂ. ૨૪,૦૦૦નો વટાવ આપી રોકડ મેળવી લીધી.

(૪) વટાવેલી રૂ. ૫૪,૦૦૦ની હૂંડી નકારાઈ જેનાં નાણા પેઢીએ ચૂકવી દીધા.

(૫) ચોપડે નહીં નોંધાયેલા રૂ. ૪૩,૬૦૦ના રોકાણોના રૂ. ૩૬,૮૮૦ ઉપજયા.

(૬) વિજયે વિસર્જન ખર્ચ ચૂકવવાનું સ્વીકાર્યું જેના બદલામાં પેઢીએ રૂ. ૨૧,૬૦૦ આપવાનું નક્કી કર્યું ખરેખર વિસર્જન ખર્ચ રૂ. ૧૮,૦૦૦ થયો.

(૭) અજય નાદાર જાહેર થયો તેની અંગત મિલકતમાંથી રૂ. ૧,૦૫૮ વસૂલ થઈ શક્યા.

ઉપરની માહિતી પરથી પેઢીના ચોપડા બંધ કરવા માટે ગાર્નર વિ. મૂરેના ચૂકાદાને ધ્યાનમાં લઈને
(૧) સંપાદન ખાતું (૨) ભાગીદારોના મૂડી ખાતા (૩) રોકડ ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

૩. રામ અને રહીમ મૂડીના પ્રમાણમાં નફો-નુકશાન વહેંચી લેતાં એક પેઢીના ભાગીદારો હતા. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના (૧૪) રોજનું તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે હતું.

મૂડી-દેવા	રૂ.	મિલકતો - લેણા	રૂ.
મૂડી : રામ ૩,૮૫,૬૦૦		દેવાદારો	૩,૬૦,૦૦૦
રહીમ ૫,૭૮,૪૦૦	૯,૬૪,૦૦૦	સ્ટોક	૬,૭૬,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૨,૫૦,૬૪૦	રોકાણો	૧,૬૦,૦૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૧,૮૦,૦૦૦	ફર્નિચર	૩,૪૩,૨૪૦
લેણદારો	૩,૯૯,૯૯૬	યંત્રો	૩,૮૦,૦૦૦
કામદાર અકસ્માત વળતર ફંડ	૧,૪૪,૬૦૦	બેંક-રોકડ સિલક	૭૯,૯૯૬
કામદાર નફા-ભાગ ભંડોળ	૬૦,૦૦૦		
	-----		-----
	૧૯,૯૯,૨૩૬		૧૯,૯૯,૨૩૬

તા. ૧-૪-૨૦૧૬ના રોજ પેઢીનું 'એકતા' લિમિટેડ કંપનીમાં નીચેની શરતોથી રૂપાંતર કરવામાં આવ્યું.

- (૧) દેવાદારો પર ૯% ઘાલખાઘ અનામત રાખવી.
  - (૨) પાઘડીના રૂ. ૫,૧૬,૦૦૦ કંપની ચૂકવશે.
  - (૩) કંપની ફર્નિચર અને બેંક-રોકડ સિલક સિવાયના તમામ મિલકતો અને દેવાં લઈ લેશે.
  - (૪) કંપની યંત્રો અને સ્ટોક બજાર કિંમતે લે છે. પેઢીના સરવૈયામાં યંત્રો બજાર કિંમત કરતાં ૫% ઓછી કિંમતે અને સ્ટોક બજાર કિંમત કરતાં ૩૦% વધુ કિંમતે દર્શાવેલ છે.
  - (૫) ફર્નિચરના ૮૬% ઉપજયા અને વિસર્જન ખર્ચ રૂ. ૨૧,૬૦૦ થયો.
  - (૬) ખરીદ કિંમત પેટે કંપની ૭૨,૦૦૦ ઈકિવટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો એક એવા ૧૦% પ્રીમિયમે અને રૂ. ૯૬૦૪ બેંક ડ્રાફ્ટ આપ્યા બાદ બાકીના કંપનીના રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ૯%ના ડિબેંચર આપે છે.
- કંપની પાસેથી મળેલ શેરમાંથી ૪૫૨૦ ઈકિવટી શેર ૫૬૫૨ કિંમતમાં રૂ. ૪ નફો લઈ વેચી દેવામાં આવ્યા.
બાકીના શેર અને ડિબેંચર નફા-નુકશાનના પ્રમાણમાં ભાગીદારો વહેંચી લેશે.

ઉપરની માહિતી પરથી પેઢીના ચોપડે જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરો.

૪. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(૧૨)

- (૧) હિસાબી ધોરણોની ઉપયોગિતા
- (૨) હિસાબી ધોરણો બહાર પાડવાની કાર્યવાહી
- (૩) હિસાબી ધોરણ બોર્ડના કાર્યો.
- (૪) ગાર્નર વિ. મૂરેનો ચૂકાદો
- (૫) ખરીદ કિંમતની ગણતરી માટેની અવેજ પધ્ધતિ.

%%%%%%%%%

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

બેઠક નં.....

તા. ૨૬/૦૮/૨૦૧૬

ગુણ : ૫૦

૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) જો $P(A \cap B') = 0.28$ અને $P(A \cap B) = 0.18$ હોય તો $P(B/A')$ શોધો.

(૨) વ્યાખ્યા આપો : યદ્યથ પ્રયોગ.

(૩) જો $N = 400$, $(A) = 250$, $(B) = 100$, $(\alpha B) = 50$ હોય તો પ્રમાણની રીતે બે ગુણધર્મો વચ્ચેના સંબંધનો પ્રકાર જણાવો.

(૪) જો $y = \log x$ હોય તો $\left[\frac{dy}{dx} \right]_{x=1}$ શોધો.

(૫) ૪ નિદર્શકદના કુલ ૧૦ અવલોકન નંબરો લેવામાં આવે છે, જેમાં $\Sigma \bar{x} = 240$ અને $\Sigma R = 50$ હોય તો $\bar{x}$ આલેખની નિયંત્રણ સીમાઓ શોધો.

૨. (અ) $\bar{x}$ અને R આલેખની નિયંત્રણ સીમાઓ શોધો. તથા $\bar{x}$ આલેખ દોરી ઉત્પાદન પ્રક્રિયા વિશે તમારો નિર્ણય જણાવો તથા અપેક્ષિત પ્રમાણિત વિચલનની કિંમત શોધો. (૦૮)

નિદર્શકમ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ΣX	378	375	383	374	380	388	380	401	375	358
R	10	6	5	5	7	7	2	19	2	3

(જ્યાં $n = 5$ માટે $A_2 = 0.577$, $D_3 = 0$, $D_4 = 2.12$, $d_2 = 2.326$)

(બ) નીચેના વિધેયોનું લક્ષ શોધો.

(૦૬)

(1) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - 8}{x^2 - 5x + 6}$

(2) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{4+X} - \sqrt{4-X}}{X}$

(3) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 + 1}{(x^2 + 2)(X + 3)}$

અથવા

૨. (અ) નીચેના વિધેયોના વિકલન શોધો.

(૦૪)

(૧) $y = x \log x$

(૨) $y = x \left(1 - \frac{1}{x}\right) \left(1 + \frac{1}{x-1}\right)$

(બ) જો $y = x^3 - 3x^2 + 7$ હોય તો વિધેયની ન્યૂનતમ કિંમત શોધો.

(૦૩)

(ક) નીચેની માહિતી માટે $\bar{x}$ અને R આલેખની નિયંત્રણ સીમાઓ શોધો તથા R આલેખ દોરી, પ્રક્રિયા વિશે તમારો નિર્ણય જણાવો. પ્રક્રિયાનું અપેક્ષિત પ્રમાણિત વિચલન શોધો.

(૦૭)

અવલોકન	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$\bar{x}$	33	39	27	34	35	27	41	36	33	37
R	5	7	5	6	7	4	10	6	4	6

(જ્યાં $n = 5$ માટે $D_3 = 0$, $D_4 = 2.115$, $A_2 = 0.577$, $d_2 = 2.326$)

૩. (અ) નીચેની માહિતી ઔદ્યોગિક વિસ્તારમાં રહેતા અને દમથી પીડાતા વ્યક્તિઓ અંગેની છે. તો (૧) અવલોકિત (૦૫) આવૃત્તિ અને અપેક્ષિત આવૃત્તિની સરખામણીની રીતે (૨) યુલની રીત દ્વારા ઔદ્યોગિક વિસ્તારમાં રહેતા અને દમથી પીડાતા લોકો વચ્ચે ગુણાત્મક સંબંધ શોધો.

૩૬૦ વ્યક્તિઓના નિદર્શમાં ૨૦૦ વ્યક્તિઓ ઔદ્યોગિક વિસ્તારમાં રહેતી હતી. કુલ ૮૦ વ્યક્તિઓ દમથી પીડાતા હતી જે પૈકી ૬૦ વ્યક્તિઓ ઔદ્યોગિક વિસ્તારમાં રહેતી હતી.

- (બ) એક બેગમાં ૫ લાલ અને ૪ કાળા દડાઓ છે. તેમાંથી ૨ દડાઓ બબ્બે વખત લેવામાં આવે છે. તો પહેલા (૦૫) પ્રયત્નમાં બંને લાલ દડાઓ અને બીજા પ્રયત્નમાં બંને કાળા દડાઓ હોવાની સંભાવના પ્રથમ પ્રયત્ને લીધેલ દડો (૧) પાછો મૂકવામાં આવે (૨) પાછો ન મૂકવામાં આવે ત્યારે શોધો
- (ક) જો A, B, C ત્રણ નિઃશેષ અને પરસ્પર નિવારક ઘટના હોય અને $2P(A) = 3P(B) = 4P(C)$ (૦૪) હોય તો $P(B \cup C)$ શોધો.

અથવા

૩. (અ) ત્રણ વ્યક્તિઓ A, B, C એક નિશાન તાકે છે. આ ત્રણે વ્યક્તિઓ નિશાન વીધી શકે તેની સંભાવના (૦૪) અનુક્રમે $\frac{2}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}$ છે. તો નિશાન વિંધી શકાય તેની સંભાવના શોધો.
- (બ) એક વ્યક્તિ ૧ થી ૧૦૦ સંખ્યામાંથી કોઈ એક સંખ્યા યદચ્છ રીત લે છે. તો આ સંખ્યા (૧) ૩ વડે નિઃશેષ (૦૪) (૨) ૭ વડે નિઃશેષ (૩) ૩ અથવા ૭ વડે નિઃશેષ ભાગી શકાય તેની સંભાવના શોધો.
- (ક) નીચેની માહિતી પરથી વિદ્યાર્થીની જાતિ અને ભણતર વચ્ચે સંભાવના આંક શોધો. (૦૬)

શિક્ષણ

	પ્રાથમિક	માધ્યમિક	કોલેજ	કુલ
છોકરાઓ	11	16	23	50
છોકરીઓ	23	10	17	50
કુલ	34	26	40	100

૪. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ) (૧૨)
- (૧) ગુણાત્મક સંબંધ એટલે શું? માહિતીની સંગતતા ચકાસો
- (૨) ગુણાત્મક સંબંધના પ્રકારો સમજાવો
- (૩) સંભાવનાના સંદર્ભમાં નીચેના પદો સમજાવો.
- (૧) સમસંભાવી ઘટનાઓ (૨) નિઃશેષ બનાવો (૩) સંભાવનાની સ્વાનુભાવિક વ્યાખ્યા
- (૪) સાનુક્રમનો સિધ્ધાંત વિસ્તારથી લખો.
- (૫) $\bar{x}$ - આલેખની રચના લખો.